

Tóvirksemi og fram-sýning í Norðurlanda-húsinum og á Føroya Læraraskúla

Tøving, hetta at tilevna tövlutir úr ull bert við vatu, hita og gnigging, er hildið at vera elsta töverk í manna-søguni.

Millum nomadar, ferðandi fólk í Miðasia, í Turkalandi, Kína og í øðrum eystanlondum hefur tøving verið kend í áratúsund. Serliga hava útgrevstir av gravsetingum í Altai fjøllunum í Sibiria, sum stava frá 7. til 2. öld fyrri Kr., givið nýggjan kunneika til og nýggja fátan av söguni hjá hesum elligamla handverki.

I sjeytiárunum tók henda mestsum burturgloynda handverksmentan rættliga dýk á seg um okkara leiðir. Tað byrjaði í Onglandi, tá ið Mary Burkett, eisini við íblástri frá altautgrevstrunum, savnaði lutir saman og setti upp framsýning í London í 1978.

Henda framsýning vakti miklan ans í Europa og í Amerika, og áhugin hefur verið stóðugt vaksandi eftir-síðan.

20.-21. mars í ár verður Norðurlandahúsið karmur

um framsýning undir heitinum **Tógvar uttan mark seks lond - tiggju røddir - norðurlandsk ferðaframsýning**, har tiggju kvinnur úr Norðurlondum vísa fram tóvlist og listahandverk.

I sambandi við hesa framsýning verða hildin fyrilestrarøð og skeið í Norðurlandahúsinum og á Føroya Læraraskúla 21.-23. februar. Listakvinnurnar, sum koma higar í sambandi við framsýningina, og sum allar hava gjørt vart við seg í egnum heimlandi, halda

fyrilestrar og verða undir-vísarar.

Felagsskapurin undir hesum heitinum **»Filt uten grenser, seks lande, ti sprog, nordisk vandrestilling«** bleiv stovnaður í Noregi í 1995 við tí endamáli at fremja samstarv og vitan um hetta handverk, fyrst og fremst í Norðurlondum, men eisini við ætlan um at fara víðari til aðrar mentanir.

Heitt varð á meg um at umboða Føroyar, og eg játtaði við tí endamáli at fáa framsýningina higar og so-leiðis geva íblástur til virksemi, sum nú tekur seg upp eisini her í landinum.

Fyrsta framsýningin let upp í »Møtuhøllin« í Lillehammer á hvítusunnunum í fjør, og var hon frammi árið at enda. Nú kemur hon higar í Norðurlandahúsið, hiðani fer hon til Danmarkar, síðan til Svøríks, til Finnlands, og í 1998 verður hon í St. Petersburg í Russlandi.

Luttakararnir úr Danmark, Noregi, Svøríki, Finnlandi og Íslandi eru allir professionellir, hava tøving burturav sum lista- og handverksgrein. Tær hava allar verið við at endurupp-daga tóvtøkni og hava hvør á sín hátt gingið egnar leiðir at skapa list, brúkslutir, klæðir, pallprýði, skrivað bókur, hildið fyrilestrar, skipað fyrri tiltøkum, verið á kanningarferðum o.s.fr.

Tøvdur jakki, sum Charlotte Buch hefur gjørt

Hesar fara at halda fyrilestur:

Gunilla Paetan Sjöberg úr Svøríki hefur ferðast víða í Mongolia og í Turklandi, búð h já tøvurum í »jurtum«, t.d. tøvd tjöld, sum enn eru vanlig har um leiðir.

I fyrilestri, hon fer at halda í Norðurlandahúsinum friggjadagin 21. februar kl. 18.30 greiðir hon frá hesum ferðum og vísir myndir afturvið.

Gunilla er eisini kend fyrri sínar stóru skulpturar og sínar pallmyndir. Harumframt hefur hon skrivað sera forvitnisliga bók »Tøva, en gammel teknik på nytt sätt«, sum kom út í 1995.

Brita Jacobsson, eisini Svøríki, er listakvinna, sum setir handlist í samband við tað at siga søgur, helst fyrri børnum. Hon hefur t.d. gomlu norrønu gudalærna, ævintýri hjá H. C. Andersen og englar sum sínar fyrmyndir.

Brita fer at greiða frá sínum arbeiði og siga søgur fyrri okkum í Norðurlandahúsinum sunnudagin 23. februar kl. 14.00.

Lene Nielsen úr Danmark hefur gingið á odda fyrri tøving í altjóða høpi frá fyrst í áttatíttunum, tá hon skrivaði bókina »Mosekøns filtebog«.

Hon fer sunnudagin 23. februar kl. 15.30 í Norðurlandahúsinum at greiða frá og vísa myndir frá sínari ferð í Australia og New Zealandi, har hon sjálf helt skeið og annars fekk íblástur í heimsins størsta ullarlandi.

Nicolina Jensen Beder, serkøn í føroyskari ullarmentan, heldur fyrilestur um føroyska tøvingar-siðvenju og ull í Norðurlandahúsinum sunnudagin

23. februar kl. 17.00

Aðrir luttakarar á framsýningini:

Anna-Pora Karlsdóttir úr Íslandi leggur dent á at nýta íslensku ullina til sínar skulpturar og sínar teppi.

Silja Puranen úr Finnlandi arbeiðir nógv við at samansjóða ull og aðrar tægrir t.d. lín og silki. Hon fer longur og nýtir eisini metal (kopar) og annað í sínum myndum.

Tuula Nikulainen, Finnland, er ógvuliga experimenterandi, nýtir nógv symbol í sínum myndum. Hon letur ikki teknikkir forða sær; alt skal bera til. T.d. royndir hon at lata hestar gera tøvjarbeiði.

Ann Heidi Nybrott úr Noregi hefur sum sína sergrein hattar og taskur ivð íblástri frá »Nordlandsbå-tens mjuke linjer«.

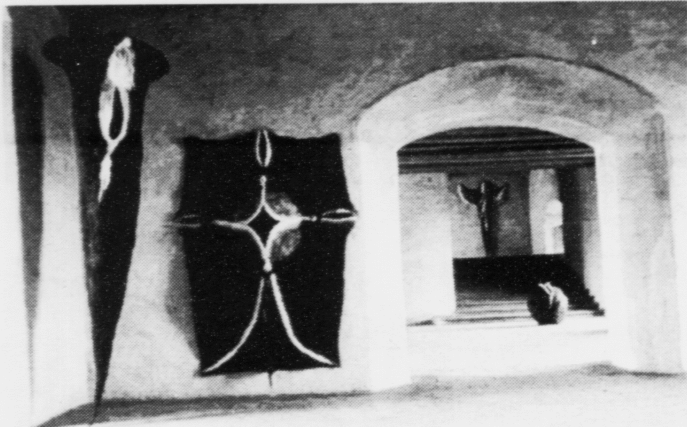
May Jacobsen Hvistendahl, Noregi, er ógvuliga fjølbroyttur tøvur. For frá sínum arbeiði sum journalistur og livir nú av at tøva burturav.

Á framsýningini hefur May tøv skáp. Annars ger hon nógv við móttaklæði.

Charlotte Buch úr Danmark er klædnadesignari og er í sínum royndarvirksemi komin fram til serstakar arbeiðshættir at tøva tunt klæði til jakkar og frakkar. I sambandi við framsýningina fara føroyskir luttakarar at vísa arbeiði og verkætlanir, sum fara fram í Føroyum í dag.

Eisini verður høvi at sigga dømi um gomul føroysk tøvd pløgg t.d. kot og knappatroyggjur.

Ása Hátún

Silja Puranen hefur gjørt hesa veggjamyndina

Hetta er eitt nomadutjald, nevnt jurt, úr Turkalandi